

vize2020
ODS

WIZE 2020

www.vize2020.cz

Preambule

Jaká má být Česká republika za deset let? Jistě má být moderní, slušnou, svobodnou zemí. Zemí vzdělaných lidí, společností s nízkou mírou korupce a zdravými veřejnými financemi. Zemí produkující špičkové výrobky, ohleduplnou k životnímu prostředí a nabízející každému možnost uplatnit jeho schopnosti. Zemí se špičkovým zdravotnictvím, kvalitními sociálními službami a lákající k podnikání. Zemí, kde vládne racionalita, odpovědná politika a právo. Je snadné to slíbit. Ale těžké tomu uvěřit.

VIZE 2020 vznikla proto, abychom ukázali občanům, že víme, co chceme, že víme, jak to zařídit, a že máme dost vůle za tím jít v delším horizontu, než je jedno volební období. Že chceme a dokážeme zařídit, aby Česká republika byla moderní, slušnou, svobodnou zemí. Ostatně tato vize plně vychází z našeho dlouhodobého programu a navazuje na to, čeho jsme dosáhli během dvou a půl let vlády.

VIZE 2020 je zároveň snahou férově říci občanům, že snadná a rychlá řešení komplikovaných a dlouhodobých problémů neexistují. To tvrdí jen populisté a demagogové. Místo rychlého a bezbolestného překonání akutních potíží je pak pouze prodlužují a prohlubují. Nelze sklízet výhody dnes a řešení problémů odkládat na zítra. Nelze stanovit cíl a nemít nástroje k jeho dosažení.

My říkáme, že když budeme trpělivě a důsledně uplatňovat všechny nástroje z VIZE 2020, pak je dosažení našich cílů reálné. Pokud chceme být moderní zemí, musíme odložit část své spotřeby a investovat ji do vzdělání, výzkumu a vývoje. Pokud vážně chceme zajistit lidem práci, neobejde se to bez trvalého úsilí o zdravé veřejné finance. Pokud to myslíme vážně s bojem proti korupci, musíme vždy a všude bránit a prosazovat svobodu. Za cenu dluhů a zásahů do soukromí si pořídíme leda tak bankrotářský autoritativní režim.

VIZE 2020 je konzervativní a liberální odpověď na socialismus a populismus. Je vizí odpovědných a racionálních lidí navzdory nezodpovědným demagogům. Je odpovědí pozitivní – je vizí, která říká, že skutečná řešení existují. Je vizí pro občany, kteří možná ztratili víru v politiku, ale neztratili víru v sebe. Je vizí lidí, kterým doopravdy záleží na budoucnosti a hledají spojence, kteří uvažují podobně.

Obrana svobody	str. 5
■ Svoboda a bezpečí	str. 6
■ Ochrana soukromí	str. 6
■ Boj proti korupci	str. 7
■ Ústavní reformy	str. 8
■ Svoboda a odpovědnost	str. 9
■ Tolerantní společnost	str. 9
■ Efektivní stát	str. 9
Nové civilizační výzvy	str. 11
■ Zdravé veřejné finance	str. 13
■ Moderní sociální systém	str. 15
■ Dostupné a vstřícné zdravotnictví	str. 17
Česká republika v Evropě a ve světě	str. 19
■ Priority zahraniční politiky ČR	str. 20
■ Transatlantická vazba	str. 21
■ ODS a Evropská unie	str. 21
■ Rozšiřování EU	str. 22
■ Ekonomická diplomacie	str. 22
■ Rozvojová spolupráce	str. 22
■ ČR a Rusko	str. 22
■ Lidská práva	str. 23
■ Aktuální bezpečnostní hrozby a obrana proti nim	str. 23
■ Moderní armáda	str. 23
■ ČR a Severoatlantická aliance (NATO)	str. 24
■ Energetická bezpečnost	str. 24
■ Migrace	str. 25
Vzdělaná a konkurenceschopná země	str. 27
■ Ekonomika a podnikání	str. 28
■ Konkurenceschopnost a inovace	str. 28
■ Moderní doprava	str. 29
■ Vzdělání – cesta k úspěchu	str. 29
■ Věda a výzkum	str. 30
■ Kultura a média	str. 30
■ Prostředí pro život	str. 30
■ Moderní zemědělství	str. 31
■ Rozvoj venkova	str. 32
■ Rozvoj regionů	str. 32

Obrana svobody

Svoboda je nejcennější hodnotou pro každého člověka s liberálně-konzervativním viděním světa. Není však samozřejmým a jednou provždy dosažitelným stavem. Naopak je ideálem, ke kterému se musíme neustále přibližovat. V dnešním světě na svobodu číhají mnohá nebezpečí. Jsme si vědomi, že ani dvacet let po pádu komunismu neztratila obrana svobody nic ze své aktuálnosti. Tuto skutečnost chceme a musíme neustále připomínat.

- **Svoboda a bezpečí**
- **Ochrana soukromí**
- **Boj proti korupci**
- **Ústavní reformy**
- **Svoboda a odpovědnost**
- **Tolerantní společnost**
- **Efektivní stát**

Svoboda a bezpečí

Friedrich von Hayek řekl, že svoboda nemůže přetrvat, pokud ji každá nová generace znovu nenastolí a pokud nezdůrazní její hodnotu. ODS symbolizuje od svého počátku myšlenku svobody a jejího věčného prosazování. Svoboda je pro nás zásadní hodnotou, jejíž uchování považujeme za předpoklad a výchozí bod všech dalších politických koncepcí. Zároveň si však jsme vědomi, že svoboda je dnes ohrožena hned ze dvou stran – zevnitř od nekontrolovaně bujícího státu, který proniká do nejhlubšího nitra našeho soukromí, a zvnějšku od zločinných režimů a těch, kdo nerespektují práva druhých a kteří ohrožují samu podstatu naší existence. Úlohou dnešního státu proto musí být vyvážení přirozené potřeby svobody a její ochrany, kterou mají garantovat kvalitně a efektivně fungující instituce, nikoli nové pravomoci.

Naší představou je, že stát má vykonávat takové pravomoci, s nimiž si člověk neporadí sám. Máme tím na mysli například ochranu zdraví a majetku, nikoliv každodenní kontrolu a zásahy do jeho soukromí. Potřebujeme proto pokračovat v celkové reformě policie, a to nejen v jejím legislativním rámci. Bezpečnost je otázkou nás všech, tedy i soukromého a neziskového sektoru, pro jejichž činnost požadujeme jasné mantinely, uvnitř nichž však budou jeho aktéři maximálně svobodní.

Nadále uznáváme klasickou koncepci státu – tedy silného státu ve vymezených oblastech obrany, zajištění bezpečnosti a spravedlivého řešení sporů, ale slabého tam, kde si každý občan či skupina občanů poradí sami. ODS věří, že pouze malý a levný stát odvozuující svoji vládu od legitimacy práva a respektu k soukromí jednotlivce dokáže vytvářet a chránit pravidla a zákony nutné pro fungující společnost. Vytrvale proto budeme bojovat proti jakýmkoliv tendencím státu zasahovat do soukromí občanů, ať se již jedná o odposlechy, prolamování daňového tajemství, či zneužívání represivních složek proti jednotlivci.

Ochrana soukromí

Soukromí každého občana musí být nedotknutelné a jeho ochrana je základním předpokladem svobody. ODS si váží soukromí a individuálních svobod jako hodnot nejvyšších, a proto bude právě v současné době hledět na to, aby cena za údajně větší bezpečí nebyla zaplácena příliš draze. Zvážíme proto přijetí takové strategie ochrany soukromí, která vymezí mantinely pro činnost jakéhokoliv státního a samosprávného orgánu.

Vyšší ochraně soukromí brání nedostatečná definice veřejného zájmu. Stát, mnohdy pod záminkou ušlechtilých zájmů, vyvlastňuje pozemky a budovy soukromých vlastníků. Takový postup jde přímo proti filozofii svobody. Prosa-
zujeme proto takovou koncepci veřejného zájmu, která jasně vymezí, co je v zájmu státu a veřejnosti a kam již nelze vkročit, aby nebyla porušena lidská svoboda. Pro takové vymezení zvolíme minimalistickou variantu a nestrpíme žádný její prolomení.

Dnešní stát produkuje stovky zákonů, vyhlášek a nařízení, které překáží našim životům. Takové zákonodárství vychází z nesprávného předpokladu, že samotný předpis znamená jeho automatickou aplikaci. Tento přístup však pomíjí jedno – lidskou vůli. Náš přístup je přesně opačný – preferujeme méně zákazů a příkazů, které však budou jasně a bez výjimky vymáhány, před nevynutitelnými či jen namátkově vynucovanými tisíci předpisy. Mezi trvalé a neměnné snahy ODS patří racionalizace legislativního procesu, jednoduchost a srozumitelnost právního řádu a minimalizace zbytečných regulací. Na tomto přístupu nechceme a nebudeme nic měnit. Odmítáme názor, že přijmout špatný zákon je lepší než nepřijmout žádný, a názor, že příští novela napraví již známé nedostatky.

Boj proti korupci

ODS považuje korupci za patologický společenský jev, který způsobuje plýtvání s finančními prostředky daňových poplatníků, podvazuje hospodářský růst a rozšiřuje prostor pro tzv. šedou ekonomiku.

Za hlavní příčiny rozšiřování prostoru pro korupci považujeme postupné omezování svobodného rozhodování občanů, vysokou míru jejich zdanění, byrokratické přerozdělování finančních prostředků a štědrých dotací, přeregulované prostředí a s tím související nepřehledná výběrová řízení, příliš komplikovaný právní řád včetně nedůsledné a pomalé vymahatelnosti práva. ODS bude i nadále vycházet ze své dlouhodobé strategie boje s korupcí, která je založena na třech základních pilířích: prevenci, průhlednosti a postihu.

Prevence

Na rozdíl od našich politických soupeřů vidíme těžiště boje s korupcí v prosazování preventivních opatření. Úspěšné opouštění prostředí, ve kterém se korupci daří, bude založeno na důsledné politice zmenšování role státu. Korupci neodstraní speciální zákony a nové pravomoci státu, které oklešťují svobodu a soukromí člověka, ale naopak omezení nadbytečných regulací a vládních zásahů. Budeme zastávat politiku nízkých daní, což povede ke snížení míry přerozdělování veřej-

ných finančních prostředků. Budeme dbát o snižování regulační a administrativní zátěže.

Dlouhodobá úspěšnost boje s korupcí musí být založena na snižování počtu dotačních titulů a objemu dotací. Dlouhodobá politika ODS zaměřená na omezování korupčního prostoru bude založena na snižování míry byrokratického rozhodování. Praktické řešení bude spočívat nejen v průběžném snižování počtu úředníků, ale zejména v rušení zbytečných institucí nebo v procesu jejich slučování.

Průhlednost

Receptem na korupci je taktéž zprůhlednění výběrových řízení, liberalizace zadávání státních zakázek či odpovědnost státu, resp. úředníka, za způsobené škody. ODS prosadí prostřednictvím zákona o veřejných zakázkách povinný transparentní proces veřejných soutěží se „životopisem“. Jednotlivé zakázky vyhlášené na všech stupních státní správy budou podléhat veřejné elektronické kontrole. Zadávací podmínky, váha rozhodovacích kritérií, průběh výběrového řízení, hodnoticí protokol a seznamy členů výběrových komisí budou povinnou součástí internetových portálů veřejné správy. Zvážíme možnost nominace členů výběrových komisí losem bez prostředně před vyhodnocováním nabídek společností, které se ucházejí o veřejnou zakázku.

Firmy, které se budou napříště ucházet o veřejné zakázky, budou muset o sobě povinně sdělit všechny podstatné informace. Společnosti bez předem známé a průhledné vlastnické struktury se nebudou moci těchto soutěží zúčastnit.

Ke korupci přispívá i nepřehledný právní řád, zvážíme proto změny v legislativním procesu směřující k jeho větší transparentnosti (příkladem je například zrušení praxe legislativních přílepků) a zároveň budeme pokračovat v elektronizaci právních předpisů.

Prosadíme rozšíření působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu na kontrolu zákonnosti hospodaření na regionální a komunální úrovni.

Postih

Přestože těžiště účinného boje s korupcí vidíme v důsledném odstraňování všech příčin, které k existenci korupčního prostředí přispívají, jsme si vědomi, že rych-

lý a nekompromisní postih každého, kdo se takového jednání dopustí, posiluje ve společnosti víru ve vládu práva. Za každé porušení zákona musí přijít trest.

■ Ústavní reformy

Demokracie pro nás není systémem nadvlády většiny. ODS podporuje systém zastupitelské demokracie, který je založen na právech každého a který musí být ctěn a respektován. Stejně jako jiné, ani český parlamentní systém není dokonalý.

Česká republika neměla od roku 1996 stabilní a silnou vládu. Ať již za to mohlo chování koaličních partnerů, volební výsledky, nebo nezodpovědnost opozice, vždy bylo narušeno to nejpodstatnější – silný mandát vlády. Pro dnešní systém je proto nezbytná reforma volebního systému, minimálně posílením většinových prvků ve stávajícím poměrném systému. V rovině institucionálních změn zvážíme zavedení tzv. konstruktivního veta nedůvěry, případně negativního vyjadřování nedůvěry vládě, které zvyšuje odpovědnost opozice a zároveň posiluje pozici vlády.

Zastupitelská demokracie je v našem pojetí zejména systémem dělby moci, kde revoluční konvent nevynáší tresty smrti ani soudy nepiší ústavy. Proto chceme a budeme důsledně dbát na oddělení jednotlivých složek moci, na stanovení jejich jasných kompetencí a vzájemnou rovnováhu.

Palčivým a dlouhodobým problémem naší společnosti je vymahatelnost práva. Proto je nezbytně nutné pokračovat v reformách justice. ODS bude nadále prosazovat kroky, které v konečném důsledku vedou k zefektivnění a zkrácení délky soudního řízení. Za předpoklad kontinuálního vývoje společnosti ke svobodě považujeme spravedlivé a předvídatelné rozhodování soudů a posílení vlády práva. Požadujeme vyšší nezávislost, ale zároveň vyšší odpovědnost soudů za rozhodnutí. Respekt k právu nelze vybudovat ze dne na den. Posilování právního vědomí ale patří k našim hlavním cílům. Za samozřejmé také považujeme, že stát bude bránit zájmy individuální, nikoliv kolektivní.

Svoboda a odpovědnost

Svoboda je neodmyslitelně spjata s odpovědností. Chce-li být člověk skutečně svobodný, pak musí být připraven nést následky svých rozhodnutí v dobrém i zlém.

Základní jednotku společnosti pro nás představuje rodina, jejíž nerušený rozvoj musí být chráněn a podporován. Odmítáme jakékoliv pokusy o její oslabení či narušení.

ODS podporuje další subjekty nezávislé na státu, ať už se jedná o samosprávné orgány, církve, občanské spolky, univerzity, či svobodné tržní mechanismy. Úkolem státu je ovšem chránit svobodu jejich působení, nikoli jim diktovat jejich úkoly či zajišťovat výhody. Jako příklad lze v této souvislosti zmínit daňové asigance před nekontrolovanou dotační smrtí ze strany státu či nadnárodních organizací.

Garantujeme také nezávislost svobody projevu včetně exekutivou zcela neovlivňovaného tisku za podmínky odpovědnosti za zásahy do individuálních práv člověka.

Tolerantní společnost

ODS je stranou tolerantní ke všem menšinám a respektuje jejich pozici ve veřejném životě. Tolerance pro nás znamená uznání odlišnosti i rozdílného životního stylu, zároveň však odmítáme její absolutizaci a zavírání očí před povinnostmi, které každému ukládá zákon. Tolerance pro nás zároveň není vůlí k pozitivní diskriminaci, vynucování si zvláštních výhod na úkor ostatních či ostrakizaci menšinám „nekonformních“ názorů, stejně jako benevolencí k porušování svobod druhých. Zákon platí pro každého stejně, ať už se jedná o příslušníka menšiny, nebo většinové populace.

Podporujeme příchod slušných imigrantů, kteří hledají v České republice obživu a zároveň ctí zdejší zákony. Nepřijímáme však takové, kteří hodlají porušovat naše zákony a zvyklosti. V tomto smyslu jsou pro nás občané cizí národnosti rovnocenní jako jakýkoliv jiný občan.

Jsme přesvědčeni, že tolerance má své hranice únosnosti. Ne každou myšlenkou, každý čin nebo každé chování je možno tolerovat. ODS si je vědoma, že problematika extremismu má dvě tváře: třídní extremismus je stejně nebezpečný jako extremismus rasistický. Odmítáme zjednodušené vidění světa, kdy jsou právem naší hrozbou nacionalistické bojůvky, a zároveň jí neprávem nejsou obdivovatelé komunistických idejí.

Zvláštní pozornost věnujeme handicapovaným či starším občanům, kteří nemají možnost se o sebe sami postarat. Podporujeme plné začleňování zdravotně postižených osob do společnosti již od dětství. I v oblasti podpory menšin, stejně jako ve všech ostatních, prosazujeme minimální roli státu, a naopak maximální využití osvětových a vzdělávacích aktivit občanského sektoru, církví a zejména rodiny, jež podpoříme formou adresné finanční podpory či zjednodušením legislativy.

Efektivní stát

Svoboda úzce souvisí s efektivitou státu a prosazováním práv, které na něj občan delegoval. Vztah občana a státu je vztahem klienta a poskytovatele služby a této skutečnosti je podřízeno vše ostatní.

Stát by měl být levný a efektivní, jeho správa jednoduchá, předvídatelná a rychlá. Podporujeme maximální využití moderních komunikačních a informačních technologií, jasné vymezení kompetencí jednotlivých státních složek a jejich finančního zabezpečení. Fungování státu musí být pro občany maximálně transparentní. Občan by měl mít možnost vyjádřit se k rozhodnutí státního orgánu a navrhnout alternativní řešení, stejně jako mít dohled nad rozhodováním státní instituce.

Stát má mít kompetence jen v oblastech, ve kterých si občan sám neporadí. Nadále ctíme poslušnost jednotlivců – rodina – obec – stát. Budeme prosazovat snížení vlivu státu ve všech oblastech, které beze zbytku vykoná obec či jednotlivec, a budeme bránit vstupu státu do oblastí, které jsou výsostnou působností rodiny.

ODS bude usilovat o další zeštíhlení a zefektivnění státní správy. Organizačními, procesními a personálními audity projdou všechny státem řízené organizace. Finanční prostředky získané optimalizací veřejné správy budou využity na další vzdělávání a zkvalitnění veřejné služby. Chceme snížit počet ministerstev o dvě až tři a zrušit nebo sloučit některé další státní instituce. Provedeme důsledné audity právních norem s důrazem na očistu právního řádu od předpisů, jež jsou ve vzájemném rozporu, a tímto krokem zamezíme zbytečným nařízením komplikujícím život občanům a podnikatelům.

Nové civilizační výzvy – řešení pro budoucnost

■ ***Zdravé veřejné finance***

■ ***Moderní sociální systém***

■ ***Dostupné a vstřícné zdravotnictví***

■ Zdravé veřejné finance

Veřejný dluh je veřejným nepřítelem číslo jedna. V naší ústavě je toho popsáno, obsaženo a chráněno mnoho, nicméně o povinnosti usilovat o zdravé veřejné finance v ní není ani slovo. Jsme přesvědčeni, že naše země jasně formulovanou dlouhodobou strategií, zásady zdravého rozpočtového hospodaření a základní nástroj typu „finanční ústavy“ velmi potřebuje, a proto přicházíme s dlouhodobou vizí pro oblast veřejných financí.

Zdravé veřejné finance jsou jedním z hlavních stavebních kamenů stabilního ekonomického a podnikatelského prostředí, umožňujícího překonávat krátkodobé vnější šoky bez dlouhodobých následků. Česká republika, stejně jako většina států EU, dnes stojí před výzvou stabilizace veřejných financí ve světle finanční a hospodářské krize. Krize znamená nemalé výpadky na příjmové straně veřejných rozpočtů. Postupná změna demografické struktury obyvatelstva zároveň tlačí na růst mandatorních výdajů.

Pro zvládnutí takové situace je nezbytné reagovat jak na straně příjmů, tak na straně výdajů. Řešení musíme nalézt v co nejbližší době, dokud je problém řešitelný změnami mandatorních výdajů. V opačném případě již dnes hrozí riziko nebezpečného růstu nákladů obsluhy státního dluhu, což podstatně komplikuje řešení vývoje veřejných financí.

Pro konečný úspěch je nutná restrukturalizace mandatorních výdajů, provedení důchodové a zdravotní reformy, zvýšení efektivity státní správy, potírání korupce, efektivnější výběr daní, zavedení závazných fiskálních pravidel a nastavení vnějších mechanismů pro jejich kontrolu. Provedení důsledných reform, podmiňující ozdravení veřejných financí, umožní podstatně lépe překonávat potenciální rizika globálních krizí.

Vize 2020. Veřejná diskuse na témata Nové civilizační výzvy – řešení pro budoucnost a Zdravé veřejné finance se konala 20. ledna 2010 v Českých Budějovicích.

Finanční ústava

ODS považuje diskusi nad tématem rozpočtové kázně a odpovědnosti za zcela zásadní. Pravidla, nástroje a mechanismy rozpočtové kázně a odpovědnosti musí být v našem právním řádu pevně ukotveny tak, aby nepodléhaly zejména neodpovědným a účelovým předvolebním slibům. Jsme totiž pevně přesvědčeni, že stejně tak jako si v zájmu vlastní prosperity každá firma nebo domácnost nastavuje svoje pravidla hospodaření, rizikové limity, odpovědnosti, motivace nebo sankce, není jediného důvodu, aby se takto odpovědně už konečně nechoval i český stát.

Zásadní důraz budeme do budoucna klást zejména na nástroje, kterými chceme realizaci vize zdravých veřejných financí zabezpečit. Základními nástroji k do-

držování rozpočtové strategie jsou zasazení a ukotvení rozpočtové strategie do legislativního a institucionálního rámce.

Legislativní rámec by měl mít sílu ústavního zákona, jak to konečkonců doporučuje i ekonomická teorie veřejné volby, reprezentovaná nositelem Nobelovy ceny za ekonomii Jamesem Buchananem. Proto budeme prosazovat ústavní zákon o rozpočtové kázni a odpovědnosti – „finanční ústavu“. Ta bude vládám a parlamentům nařizovat, že se musí chovat v souladu s rozpočtovou kázní a odpovědností. Ukotví rovněž mantinely a brzdy vůči rozhazovačné rozpočtové politice a zejména zavede sankce za nedodržování kázně a odpovědnosti.

Základní principy

- Na budoucnost bychom si měli umět vydělat, nikoliv na ni jen (u)šetřit.
- Nízká daňová zátěž a rozumné veřejné výdaje jsou dlouhodobým řešením. Nízké daně snižují motivaci k daňovým únikům, lidem zůstane více peněz pro vlastní využití a firmám pro vlastní rozvoj. Nízké daně jsou trvalou ekonomickou pobídkou pro zahraniční investory, aby zde umístili svoje výrobní kapacity.
- Daně by měly sloužit, nikoliv trestat úspěšné lékaře, profesory, IT specialisty a další vysoce kvalifikované profese prohloubením progresivního zdanění.
- Byrokracie a administrativa by měly obsluhovat, nikoliv obtěžovat.
- Budeme usilovat o takový vývoj hospodaření soustavy veřejných rozpočtů, který umožní v dlouhodobém horizontu dosahovat vyrovnaného výsledku hospodaření.
- Chceme dbát o takový vývoj celkového veřejného dluhu, který nebude mít v budoucnu vliv na stabilitu veřejných financí.
- Budeme provádět takovou politiku, která bude odpovídat přiměřenému stupni stability, případně předvídatelnosti změn daňových sazeb v budoucnosti.

Zásady rozpočtové politiky

Sestavování návrhů státních rozpočtů bude prováděno prostřednictvím metody fiskálního cílení a věcného usměrňování výdajů. Fiskální politika musí přispívat k nízké a předvídatelné úrovni inflace a úrokových sazeb.

Od roku 2020 bude při sestavování státních rozpočtů dodržován princip, že saldo veřejných rozpočtů k HDP může být maximálně o 3 % nižší než průměrný růst HDP (za posuzovaný rok a rok předchozí).

Ve státních finančních aktivech a pasivech bude zřízen rezervní fond cyklických rizik, kam budou převáděny případné (cyklické) přebytky sald státních rozpočtů. Zdroje z tohoto rezervního fondu budou zapojovány do financování výdajů státního rozpočtu v období recese ekonomiky.

Těžiště daňové zátěže, resp. další restrukturalizace daňové zátěže, bude spočívat v nepřímých a majetkových daních. Správa, výběr, struktura a sazby daní budou neustále zpřehledňovány, sjednocovány a zjednodušovány. Chceme dokončit projekt jednotného inkasního místa pro daně a odvody, které snižuje administrativu a šetří čas a peníze. Snížíme počet daňových výjimek na minimum.

Výdaje státního rozpočtu budou restrukturalizovány ve prospěch kapitálových výdajů na úkor výdajů běžných.

Rozpočtová kázeň a její dodržování bude nově podrobeno vyvozování odpovědnosti prostřednictvím sankčních a motivačních mechanismů.

V roce 2012 bude předložen návrh státního rozpočtu tak, aby deficit veřejných rozpočtů dosahoval maximálně 3 % HDP. V roce 2012 bude naplněno maastrichtské kritérium pro výši deficitu veřejných rozpočtů. Česká republika by se mohla teoreticky stát členem eurozóny 1. ledna 2015. ODS však bude i nadále zastávat přístup, podle kterého by ČR měla vstoupit do mechanismu ERM II. až v okamžiku, kdy výnosy přistoupení k eurozóně převyšují jeho náklady.

Relativní nárůst veřejného, resp. státního dluhu (v poměru k HDP) bude zastaven v roce 2012. Do roku 2016 bude probíhat postupná redukce deficitů veřejných, resp. státního rozpočtu. Návrh státního rozpočtu na rok 2017 bude předložen jako vyrovnaný. Návrhy státních rozpočtů na roky 2018 až 2020 budou předkládány pokud možno jako mírně přebytkové. V roce 2020 bude relativní výše veřejného, resp. státního dluhu (k HDP) snížena pod úroveň roku 2008.

Použijeme následující nástroje:

- Ústavní zákon o rozpočtové kázni a odpovědnosti („finanční ústava“)
- Dlouhodobou fiskální vizi
- Zákon o vyrovnávání sald státních rozpočtů do roku 2017
- Modernizovanou rozpočtovou legislativou (rozpočtová pravidla, jednací řád PSP)

■ **Moderní sociální systém**

Zásadní vliv na náš sociální systém bude mít dlouhověkost obyvatel. Používáme termín dlouhověkost úmyslně namísto často užívaného termínu stárnutí. Žijeme déle než kdykoli předtím. Je to výsledek lepších životních podmínek, vyšší životní úrovně, lepší vzdělanosti a přístupu k informacím, vyšší bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zdravějšího životního stylu, kvalitnější a dostupnější zdravotní péče. Postupné prodlužování života na druhé straně přináší dopady na důchodový, sociální a zdravotní systém – na celý systém veřejných financí. Není možné se tvářit, že tato skutečnost neexistuje. Není možné se vyhýbat řešením, která povedou k dlouhodobé stabilizaci a ufinancovatelnosti těchto systémů.

Důchodová reforma

Reakce na demografický vývoj je snad nejdůležitější dlouhodobou výzvou, které čelíme. Pozitivní jev nejrychleji se prodlužující střední délky života u v rámci celé Evropy je u nás doprovázen poklesem podílu ekonomicky aktivních lidí.

Čeští penzisté jsou extrémně závislí na státem organizovaném průběžném systému, a to v míře, která je ve vyspělém světě nebyvalá. Odmítáme populismus, že žádná důchodová reforma není zapotřebí. Náš důchodový systém musí být rozvinut do podoby celé řady konkrétních modelů důchodového připojištění, spoření

Adresný a spravedlivý sociální systém

Konzervativní politika je mimo jiné založena na sociální soudržnosti s potřebnými. Sociální citění není výsadou pouze levice, která by si ráda tuto oblast před veřejností přivlastnila. Významně se však liší přístupy, jelikož rozlišujeme nezodpovědný populismus pod zástěrkou budování „sociálního státu“ a skutečnou solidaritu odpovědných.

Prosazujeme adresný a spravedlivý sociální systém, který pomáhá těm, kteří to skutečně potřebují. Nechceme uplácet voliče slibováním ekonomicky neúnosného sociálního zabezpečení, které vede k obrovským dluhům, a jak se především v době krize ukazuje, může v řadě evropských zemí vést až k hrozbě státního bankrotu. Toto obelhávání voličů pod bohubilými hesly zvyšování „sociálních jistot“ má za následek vysokou míru mandatorních výdajů, které jsou nákladným břemenem pro veřejné finance. Sociální zabezpečení musí odpovídat ekonomickým možnostem státu, jinak vystavujeme vážnému nebezpečí propadu do chudoby především budoucí, ale i současné generace. Klademe důraz na pomoc sociálně znevýhodněným skupinám.

Sociální systém nesmí být zneužíván, protože pak je zneužívána i naše solidarita. Ti, kdo pobírají sociální dávky, si musí být vědomi, že vedle práv mají i povinnosti. Sociální dávky budeme ještě silněji vázat na aktivitu

Pružný pracovní trh

Nejen v době krize je nutné vytvářet podmínky pro zvyšování zaměstnanosti. Zvyšování zaměstnanosti je jediný lék na problémy sociálních systémů. Sociální systém musí vytvářet prostředí, kdy práce i za nižší mzdu je výhodnější než život na sociálních dávkách. Pracovní trh musí být motivující, zvýhodňující aktivitu a trestající pasivitu při hledání nového pracovního místa.

Celosvětové zkušenosti ukazují, že čím pružnější je trh práce, tím nižší je nezaměstnanost. Naše pracovní

či investování. A používat tyto nástroje budeme muset od mladého věku.

Má-li důchodový systém v budoucnosti zajistit důstojné stáří, nemůžeme si nahlávat, že vystačíme pouze se státním průběžným systémem. Do důchodového systému budeme muset vkládat více soukromých prostředků, a to na ryze individuální a dobrovolné bázi. Máme odvahu sdělit dnešním čtyřicátníkům a mladším, že pokud se budou spoléhat pouze na státní průběžný systém, budou v penzi odsouzeni k životu v chudobě. Kdo tvrdí něco jiného, nezodpovědně lže.

člověka a striktní dodržování pravidel. Důsledně budeme bojovat s černým pracovním trhem a nelegálním zaměstnáváním cizinců.

Dáváme přednost nízkým daním a rozšíření svobody volby rodičů při sladění péče o děti a práce. Chceme nechat rodinám více peněz za cenu adresnějšího sociálního systému. Nabídneme jim nové formy péče o děti a posílíme možnosti zaměstnávání rodičů malých dětí. Vhodnou motivací zaměstnavatelů výrazně zvýšíme počet částečných pracovních úvazků a vytvoříme předpoklady pro větší soulad pracovní aktivity a péče o děti.

Preferujeme péči o seniory v domácím prostředí a přirozené komunitě. Vytvoříme moderní, kvalitní a na míru potřeb klienta ušitý systém sociálních služeb spočívající v rozmanitém spektru terénní a ambulantní pomoci, stacionářů a respitních zařízení. Budeme podporovat pracovní aktivity seniorů a vhodné bydlení pro ně.

Ochrana ohrožených dětí u nás nedosahuje úrovně odpovídající vyspělým evropským státům. Preferujeme péči o děti v rodinném prostředí, jen výjimečně by měly být odebírány mimo rodinu. Naším záměrem je dosáhnout výrazného poklesu počtu dětí v ústavní výchově, který je u nás trvale příliš vysoký. Chceme dosáhnout výrazného zvýšení počtu pěstounských rodin.

právo je nepružné, diktované odbory. Svým duchem neodpovídá 21. století, což se projevuje především v době krize. Proto navrhujeme změnu pracovního práva tak, aby bylo umožněno snadnější zaměstnávání a vytváření nových pracovních míst. Chceme podporovat všechny formy zaměstnávání a speciálně ty, které povedou ke zvýšení zaměstnanosti rodičů s malými dětmi, starších spoluobčanů, zdravotně postižených nebo studentů.

■ Dostupné a vstřícné zdravotnictví

Naším cílem ve zdravotnictví je pokračovat v trendu růstu průměrné délky života našich spoluobčanů a jeho kvality. Skutečnou a účinnou cestou je aktivně nemocem předcházet a těm, kdo onemocní, garantovat možnost včasné, kvalitní a účinné léčby. Tento ambiciózní cíl nenastane sám o sobě. Vyžaduje odvahu ke krokům směřujícím k modernizaci našeho veřejného zdravotního pojištění, k tvorbě odpovídající struktury poskytovatelů zdravotní péče, k efektivnějšímu vynakládání stávajících zdrojů a silnějšímu dozoru státu. ODS má potřebnou odvahu i konkrétní řešení.

S čím se zdravotnictví v ČR a ve všech vyspělých zemích musí vyrovnat?

- Rychle se zvyšující podíl spoluobčanů v důchodovém věku znamená nárůst počtu těch, na jejichž kvalitní zdravotní péči je potřeba vynaložit nadprůměrné prostředky. Vývoj demografické struktury vyžaduje rovněž odpovídající změny ve struktuře zdravotnických zařízení.
- Inovace, medicínský výzkum a s nimi spojené posouvání hranice možností moderní medicíny nepochybně přispívají ke zlepšení zdravotního stavu, ale rovněž jsou dražší než varianty původní.
- Krize veřejných rozpočtů a rostoucí zadlužení státu zásadním způsobem omezuje možnosti státního rozpočtu podílet se na financování zdravotnictví, především osob, za které platí pojištění stát. Schválený konvergenční program a strategie přijetí eura povede

ke snížení deficitu veřejných financí a neumožní v následujících pěti letech vyšší než valorizační růst výdajů státu na zdravotnictví.

- Dopady a dozvuky hospodářské krize, projevující se ve vysoké míře nezaměstnanosti a pozvolném mzdovém nárůstu, znamenají jen velmi pomalý růst výběru veřejného zdravotního pojištění.

Výše uvedené a nezpochybnitelné vlivy zásadně působí na naše zdravotnictví a stabilitu jeho financování. Prodlužování věku a inovace znamenají další enormní nároky na zdroje systému a potřebu změny struktury poskytovatelů. Bez odpovídajících a skutečných změn čeká naše zdravotnictví zadlužování, pokles kvality a omezování péče.

Jaké je naše řešení?

Na prvním místě všech našich kroků je občan či pacient. Je pro nás partnerem zdravotníka a jeho klientem. Základní jistotou je zachování povinné účasti v systému veřejného solidárního zdravotního pojištění. Pacient musí mít přístup ke všem potřebným informacím. Bude jasně vědět, jaká má práva i povinnosti a jaké povinnosti má vůči němu zdravotnické zařízení i zdravotní pojišťovna. Garantujeme občanům právo si vybrat zdravotnické zařízení, zdravotní pojišťovnu i pojistný produkt.

Chceme být řádným hospodářem – nedopustíme, aby zdravotní systém zadlužoval budoucí generace.

Zaručujeme, že kvalita a dostupnost zdravotní péče nebude nijak omezena pro sociálně slabé. Úkolem zdravotnictví je však léčit, nikoli hodnotit sociální situaci pacientů a v závislosti na ní rozlišovat podmínky jejího poskytování a úhrady. K tomu je nezbytné kromě standardních opatření ve veřejném zdravotním pojištění nastavit sociální systém tak, aby řešil konkrétní sociální situaci pacienta.

Zlepšíme efektivitu stávajícího systému a vynakládání veřejných prostředků

Posílíme kompetence i zodpovědnost primární péče za účinnou i efektivní péči o pacienta a jeho pohyb po systému.

Zachováme nedotknutelnost soukromého vlastnictví ve zdravotnictví. Pro všechna zdravotnická zařízení budou platit rovné podmínky bez ohledu na typ a vlastníka.

Budeme pokračovat v úspěšné koncentraci specializované péče tak, aby každý občan nezávisle na tom, kde bydlí, měl garanci přístupu k nejmodernější péči na evropské úrovni.

Fakultní nemocnice transformujeme na univerzitní nemocnice na evropsky standardním neziskovém principu a na bázi spolupráce státu a univerzity.

Prosadíme zdravotnický výzkum jako jednu z výzkumných priorit ČR financovaných z veřejných zdrojů.

Postupné a dobrovolné zavádění principů elektronického zdravotnictví (eHealth) znamená výrazné zvýšení informovanosti občanů i zdravotníků, kvality a bezpečí zdravotních služeb a zároveň je to úspěšný nástroj na snížení zbytečných a duplicitních výdajů.

Prosadíme systémové změny pro moderní, účinné a finančně stabilní zdravotnictví

Zachováme princip povinného veřejného zdravotního pojištění, ale zmodernizujeme ho na principu větší transparentnosti, spravedlnosti a efektivity.

Jasně stanovíme, co a za jakých podmínek je standardem péče hrazené ze solidárního veřejného zdravotního pojištění a co musí zdravotní pojišťovna svému pojištěnci zajistit.

Chceme umožnit výběr zdravotních plánů v oblasti veřejného zdravotního pojištění v rámci konkurence zdravotních pojišťoven.

Za nadstandard považujeme variantu, kterou si pacient dobrovolně zvolí a připlatí, avšak vždy s možností a garancí plně hrazené alternativy. Vytvoříme podmínky a prostor pro dobrovolné připojištění nehrazené nebo částečně hrazené péče či pro nadstandard.

Zachováme sociální ochranu občanů v podobě limitu spoluúčasti.

Prevenzi považujeme za klíčový a účinný nástroj pro předcházení nemocem či pro jejich včasný záchyt umožňující úspěšné vyléčení. Má rovněž nezpochybnitelné přínosy pro úspory systému. Podpoříme celonárodní preventivní a screeningové programy s pozitivní finanční motivací pro účastníky se občany.

Zdravotně zajištěné stáří a kvalitní zdravotně-sociální a ošetrovatelské služby pro naše seniory jsou jednou z našich priorit. Odstraníme dnešní resortismus ve financování a nahradíme ho jednozdrojovým financováním. Umožníme vznik dobrovolného ošetrovatelského připojištění a spoření na stáří.

Posílíme dozorovou roli státu jak vůči zdravotním pojišťovnám při dohledu nad jejich hospodařením a zajišťováním péče o pojištěnce, tak i ve vztahu ke kvalitě a bezpečí zdravotnických zařízení.

Účinnou podporou domácí péče dáme pacientům skutečnou možnost se rozhodnout, kde chtějí v případě dlouhodobé nemoci stonat – zda v nemocnici, nebo doma.

Zjednodušíme, zprůhledníme a zkrátíme proces registrace a tvorby cen a úhrad léčivých přípravků.

Důsledně budeme bojovat s elitářstvím a korupcí při poskytování zdravotní péče.

Na zdravotnictví je neprávem nahlíženo jako na odvětví ekonomiky, kde dochází pouze ke spotřebě peněz. ODS to chce změnit. Moderní české zdravotnictví vnímáme jako důležitý segment ekonomiky, jako investici, jejímž výsledkem je zdravější populace a zvýšený podíl praceschopných občanů. Rozvoj kvality služeb, podpora zdravotnického výzkumu a rozmach zdravotních služeb s podílem vysoce kvalifikované síly tak mohou významně přispět k silnému postavení českého zdravotnictví ve srovnání s vyspělým světem.

ODS je připravena vést o všech progresivních návrzích širokou politickou diskusi ve spolupráci s odborníky. V zájmu občanů jsme otevření politické dohodě o zásadních otázkách organizace a financování zdravotnictví. Avšak odkládání potřebných změn nás nepochybně žene do krize.

Česká republika v Evropě a ve světě

- **Priority zahraniční politiky ČR**
- **Transatlantická vazba**
- **ODS a Evropská unie**
- **Rozšiřování EU**
- **Ekonomická diplomacie**
- **Rozvojová spolupráce**
- **ČR a Rusko**
- **Lidská práva**
- **Aktuální bezpečnostní hrozby a obrana proti nim**
- **Moderní armáda**
- **ČR a Severoatlantická aliance (NATO)**
- **Energetická bezpečnost**
- **Migrace**

■ Priority zahraniční politiky ČR

Bezpečnost, prosperita a svoboda – to jsou tři klíčová slova a cíle, které ODS sledovala v minulosti, a rovněž základní cíle, které musíme a chceme sledovat i v budoucnosti.

Česká republika je středně velký evropský stát s otevřenou a exportně orientovanou ekonomikou. Naše svoboda, nezávislost, bezpečnost a prosperita vždy souvisely s mírou našeho zapojení do spolupráce se zeměmi západního civilizačního okruhu a do světové obchodní výměny.

Cíle naší politiky se v čase nemění, ale prostředky k jejímu prosazování musí zohledňovat reálné prostředí dnešního světa, které je jiné než před dvaceti lety a které bude jiné za deset let. Dnešní prostředí je charakteristické určitou redistribucí moci doprovázenou relativním oslabením vlivu USA, vnitřní konsolidací a větší asertivitou ruské politiky a hospodářským vzestupem Číny a Indie. Evropská unie v posledních letech naráží na meze svého prohlubování i rozšiřování a jen pomalu a obtížně prosazuje reformy, které mají posílit její konkurenceschopnost ve světě.

Na druhé straně je globalizovaný svět příznačný znejistěním některých tradičních a prověřených hodnot. Do konfliktu se dostávají principy svobody a požadavky na bezpečnost. Volný pohyb lidí a imigrace zejména z islámských a afrických zemí vytvářejí tlak na kulturní identitu naší civilizace. Nejen v důsledku nynější ekonomické krize sílí neblahé tendence k protekcionismu na národní a k sociálnímu inženýrství na evropské úrovni.

Odpovědí ODS na tuto výzvu musí být cílevědomý program zahraniční politiky opírající se o dobré sousedské vztahy v regionu a pět základních priorit:

1. Atlantické ukotvení v NATO

Atlantická aliance je zárukou vazby mezi Evropou a USA. Tato vazba musí zůstat pevná a silná, pro obě strany výhodná. Američané na jedné straně poskytují Evropě potřebné bezpečnostní garance, Evropa na druhé straně sdílí s USA zodpovědnost za udržování míru a stability ve světě.

2. Evropská reformní politika

Naše členství v EU je bezpečnostně i ekonomicky důležité. Umožňuje nám těžit z výhod volného jednotného evropského trhu a dohodnutých pravidel mírové politické spolupráce. Musíme však podporovat taková reformní opatření a politiky na evropské úrovni, které neoslabí rovnoprávnost členských zemí, posílí demokratičnost a transparentnost unijního rozhodování, zvýší celoevropskou bezpečnost, udrží otevřené dveře pro budoucí nové členy a zlepší schopnost Evropy obstát ve světové konkurenci.

3. Česká ekonomická diplomacie

Mezinárodní vztahy byly vždy zápasem o přístup k ekonomickým zdrojům a o pronikání na nové trhy. Úspěch a vliv ČR ve světě se vždy bude odvíjet od míry, intenzity a úspěšnosti našeho zapojení do evropské a světové ekonomiky. Diplomacie musí být tomuto snažení aktivně nápomocná na všech úrovních. Klíčové úkoly spočívají v posílení lidských zdrojů, lepší koordinaci státní správy a součinnosti s privátním sektorem. Energetická bezpečnost bude hrát ve střednědobém horizontu ještě důležitější roli než doposud.

4. Rozvojová spolupráce a humanitární pomoc

Zapojení ČR do rozvojové spolupráce a humanitární pomoci má svou pragmatickou i etickou rovinu. Na jedné straně pomáhá nejen předcházet humanitárním krizím a řešit je, na druhé straně jsou solidarita, podpora utlačovaným a pomoc v nouzi potřebným cestou, jak vytvářet pozitivní obraz ČR ve světě.

5. Image ČR ve světě

Výsluní, kterému jsme se těšili po pádu železné opony, je pryč. Svržení vlády uprostřed předsednictví EU pak uvrhlo pověst a obraz ČR přímo do stínu. Klíčem k úspěchu je obnovení elementárního konsenzu o zahraniční politice na české politické scéně, lepší koordinace a omezení resortismu v naší evropské a rozvojové politice a konečně intenzivnější kontakty a spolupráce s Čechy žijícími v cizině.

■ **Transatlantická vazba**

Posilování euroatlantické vazby znamená posilování svobody a také východisko ke konkrétním návrhům v bezpečnostní a ekonomické spolupráci. V bezpečnostní oblasti bychom však my, Evropané, měli převzít daleko větší díl odpovědnosti za vlastní obranu i za mír, svobodu, lidská práva a bezpečí ve světě. Toto však má probíhat v rámci NATO, nikoli oslabováním Aliance a budováním vlastních obranných struktur EU. Protože současné problémy nevznikají ve vojenských strukturách Aliance, ale v politických strukturách členských států.

V obchodní spolupráci musí být USA a EU tahouny liberalizace světového obchodu. Nejdůležitější jsou investice do budoucnosti. Do vzdělání, vědy, inovací, nových technologií. Ve srovnání se zbytkem světa jsou naše nerostné i lidské zdroje omezené. Konkurovat můžeme jen díky rychlejšímu technologickému pokroku. Spolupráci v oblasti vzdělání, vědy a technologií proto pokládáme za naprostou strategickou prioritu. Na ní můžeme stavět budoucí prosperitu.

21

■ **ODS a Evropská unie**

ODS vždy chápala a chápe Evropskou unii jako důležitý pilíř mezinárodního postavení České republiky. Považuje ji za cestu k ekonomické prosperitě i platformu pro definování společných zájmů evropských demokratických států. Z tohoto pohledu je patrné, že ODS měla, má a bude mít zájem o kvalitní a efektivní Evropskou unii. Cesty k dosažení tohoto cíle se obecně různí. Z pohledu ODS je kvalita, úroveň a pozice EU dána kvalitou a úrovní jejích vnitřních rozhodovacích procesů. Z těchto důvodů však máme výhrady k neblahým jevům, mezi něž patří federalistické tendence, velká míra regulace, snaha o daňovou harmonizaci či jednotná imigrační politika. Domníváme se, že všechny zmíněné jevy budou mít ve svém důsledku na občany negativní dopady. Proto požadujeme návrat ke kořenům. Jsme pro jednotný tržní prostor bez bariér, pro volný pohyb osob, zboží a kapitálu, pro mezivládní spolupráci.

ODS musí být reformní silou, která dokáže formulovat a v rámci možností také prosazovat alternativní vizi EU k dnes dominantnímu evropskému federalismu. V tom tkví její jedinečná hodnota. Názory, že EU se svým centralistickým řízením a přeregulovaností ocitla na rozcestí, začínají zaznívat stále častěji. Dá se proto očekávat, že poptávka po skutečně reformní celoevropské politické síle dále poroste. I nelevicové strany síly v EU podlely dnes duchu politické korektnosti a módních témat. Bojí se jasných postojů a volí nekonečné kompromisy z kompromisů. Tady se pro ODS otevírá nová

šance. Nová frakce (ECRG) v EP a na ni navazující evropská aliance stran a politická nadace jsou k tomu vhodnými nástroji.

Hlavními problémovými okruhy, v nichž bude třeba definovat viditelnou politickou alternativu současného vývoje v EU, jsou pokřivené a nedostatečné demokratické mechanismy, sklony k obchodnímu protekcionismu, nákladná zemědělská politika, demografický útlum, legální i nelegální migrace a v důsledku toho měnící se sociální a demografická mapa Evropy, zneužívání témat, jako jsou ochrana lidských práv nebo globální oteplování, k zavádění nových regulací, státní kontroly a centrálního plánování.

■ Rozšiřování EU

ODS usiluje o další rozšiřování Evropské unie jako prostoru stability a ekonomické prosperity založené na demokratických principech, respektu k lidským právům a volné soutěži.

Jedná se především o podporu vstupu zemí bývalé Jugoslávie do Evropské unie. Region západního Balkánu v dějinách Evropy představoval vždy ohnisko napětí. Jeho stabilizací, demokratizací a ekonomickým rozvojem by mohlo poprvé dojít k odstranění tohoto rizika. Nezbytností však je vyřešení sporů těchto států s jejich sousedy ještě před vstupem do Evropské unie, aby se tato potenciální nestabilita dále do EU nepřelévávala.

Další ze zemí, které mají v současné době statut kandidáta, je Turecko. Jako dlouhodobě spolehlivý člen NATO a největší muslimský partner západních států nesmí být odstaveno na periferii. Zamezení jeho přístupu do EU by určitě vyvolalo příklon k radikálnějším muslimským zemím, což by mohlo vést k radikalizaci samotného Turecka a v důsledku i ke snížení bezpečnosti EU. Zároveň nelze opominout, že přes tento stát mají v budoucnu procházet důležité energetické trasy a jeho osmdesátimilionový trh by mohl být velmi lákavý pro naše podnikatele. Důležité však je splnění stejných požadavků, jaké jsou a byly kladeny na ostatní kandidátské země.

■ Ekonomická diplomacie

Ekonomická diplomacie je prosazování a obhajoba ekonomických zájmů země. Ekonomizace mezinárodních vztahů s postupující globalizací sílí všeobecně, pro menší a středně velké státy, mezi něž Česká republika patří, jsou tím spíše ekonomická témata extrémně důležitá – v mnoha bilaterálních relacích jsou pak zcela dominantní. ČR je zemí s významně otevřenou ekonomikou. Podpora liberálního ekonomického prostředí v mezinárodním obchodu a odstraňování tarifních i netarifních bariér je tudíž v našem životním zájmu.

Prosazování ekonomických zájmů ovšem znamená i konkrétní podporu exportnímu úsilí. Strategie teritoriální nebo sektorové však nejsou dobře propracovány, priority jsou definovány vágně – v tomto ohledu diplomacie na zadání čeká. Fungujících modelů je více, a do budoucna je tedy nutné zabývat se tím, který z nich by byl pro nás vhodný a zároveň uskutečnitelný. Bez ohledu na zvolený model platí, že mít 4 vládní agentury s kancelářemi v zahraničí (Česká centra, CzechTrade, CzechInvest a CzechTourism) podřízené třem ministerstvům je nevhodný luxus. Měřítkem oprávněnosti existence by mělo být, zda taková agentura dělá něco navíc, co ambasády dělat nemohou, a zda je kofinancovaná soukromým sektorem.

■ Rozvojová spolupráce

Systém poskytování rozvojové pomoci musí být efektivnější a profesionálnější. Díky tomu budeme schopni vypracovat jednotnou koncepci, která odráží priority a zájmy v oblasti politické i ekonomické. Multilaterální rozvojová spolupráce, to je zejména naše participace v rozvojové spolupráci Evropské unie. Z hlediska našich zájmů bychom měli sledovat dva cíle – jednak poskytovat přímou pomoc a podporu českým subjektům, které se ucházejí o zakázky v tendrech vyhlášených Evropskou komisí, a jednak se podílet na přípravě programů a zadání tak, aby korespondovaly s našimi prioritami a týkaly se oblastí, kde případní realizátoři z ČR mají dobrou šanci uspět.

■ ČR a Rusko

Rusko již není vojenskou velmocí, jakou bývalo ve 20. století. Nicméně invaze do Gruzie ukázala, že v případě pocitu nutnosti se neostýchá zbraně použít. Rusko je však energetickou velmocí. Energetika se stala hlavním nástrojem jeho zahraniční politiky. A jak ukázala plynová krize na Ukrajině, i velice efektivním. Jedním otočením kohoutku byla paralyzována nezanedbatelná část Evropy. Platí, že jakékoli pokusy Ruska získávat větší vliv na bývalé státy sovětského bloku včetně České republiky, a navíc s pomocí ČSSD a KSČM, jsou pro ODS nepřijatelné.

Největší zemi světa tudíž nemůžeme ignorovat. Musíme najít určitý „modus vivendi“ založený na vzájemném respektu a pragmatické spolupráci. Musíme podporovat rozvoj vzájemného obchodu na bázi oboustranné výhodnosti. Jakákoli závislost jednoho subjektu na druhém bez reciprocit je špatná. Rusko vždycky bude součástí našeho energetického i obchodního mixu, nesmí však být jeho monopolním představitelem. ODS je pro korektní vztahy se všemi evropskými státy, Rusko nevyjímaje. Hodlá však prosazovat svébytnou politiku vázanou na příslušnost k západní civilizaci.

■ **Lidská práva**

Česká republika se již od svého vzniku profiluje jako země, která je známá svými důslednými postoji k prosazování a dodržování lidských práv ve světě. Této činnosti se věnuje jak oficiální česká diplomacie skrze Ministerstvo zahraničních věcí, tak mnoho neziskových organizací působících v řadě zemí světa.

Ruku v ruce se zvyšováním ekonomických vztahů s nedemokratickými státy bohužel roste i určitá forma tolerance k porušování základních lidských práv a svobod. ODS bude při vyjednávání s těmito státy vždy prosazovat lidskoprávní hledisko. Nadále budeme posilovat vztahy s Izraelem jako jedinou skutečně demokratickou zemí na Blízkém a Středním východě. I nadále budeme podporovat disidentské představitele Kuby jak v exilu, tak přímo na Kubě, opoziční představitele v Bělorusku, disidentské představitele Barmy i ostatních dosud nedemokratických států.

■ **Aktuální bezpečnostní hrozby a obrana proti nim**

Od konce studené války a rozpadu Sovětského svazu dochází k transformaci hrozeb, které v současné době ohrožují či v blízké budoucnosti budou ohrožovat Českou republiku a její obyvatele.

Nebezpečí pozemního konvenčního vojenského útoku na území Evropy můžeme v nejbližších deseti letech téměř vyloučit. Objevují se však nová rizika, se kterými je nutné do budoucna počítat, a naši obranu zaměřit právě na ně. Jedná se především o mezinárodní terorismus, šíření zbraní hromadného ničení a raketových nosičů, rizikové či zhroucené státy, přerušení dodávek energetických surovin, kybernetický terorismus či humanitární katastrofy následované neřízenou migrací.

■ **Moderní armáda**

Moderní společnost, tu českou nevyjímaje, armádu vyžaduje. Musí to být ovšem armáda moderní a schopná zajistit obranu a bezpečnost v současném bezpečnostním prostředí.

Bezpečnostní prostředí 21. století vyžaduje komplexní řešení hrozeb. Nejpravděpodobnější formou nasazení ozbrojených sil ČR v období příští dekády proto bude účast v mnohonárodních operacích, nejčastěji pod hlavičkou NATO či jiné koalice, a to mimo území NATO a EU. Tyto operace mohou mít parametry jak bojového nasazení, tak plnění úkolů humanitárního i rekonstrukčního charakteru. Jejich kombinace se přitom ukazuje jako nejúčinnější forma řešení konfliktů. Cílem těchto operací je řešit bezpečnostní problémy za našimi hranicemi, ale zároveň tím chránit i bezpečnost našich občanů.

Ozbrojené síly musí být připraveny rychle reagovat na náhlé hrozby, včetně případného zapojení do pohotovostních uskupení NATO, EU a také OSN. Je tak naprosto nezbytné zajistit stabilní zdrojové prostředí, které umožní stanovit realistické a dlouhodobé cíle a tak efektivně využívat finanční i technické prostředky.

Přes důraz na vedení operací je však i nadále primárním úkolem ozbrojených sil obrana vlastního teritoria, a při transformaci armády proto musí být brán zřetel na zachování schopnosti jej plnit. Jedním z úkolů armády zůstane také podpora integrovaného záchranného systému v rámci pomoci občanům při živelních katastrofách.

■ **ČR a Severoatlantická aliance (NATO)**

Od České republiky naši spojenci v NATO jistě neočekávají, že bude hrát klíčovou roli ve strategických záležitostech. Právem ale očekávají, že se na zajištění systému kolektivní bezpečnosti budeme podílet maximálně v rámci našich možností. Není totiž možné, aby všechny členské země požívaly stejného standardu bezpečnostních garancí, a současně se na všechny na jejich zajištění nepodílely stejnou měrou a nebyly ochotny nést stejná rizika.

Je třeba si uvědomit, že naši spojenci se k nám budou chovat stejně, jako my se chováme k nim. Nejdůležitějším faktorem je spolehlivost. Není možné zásadně měnit naše závazky vůči spojencům v Severoatlantické alianci podle průzkumů veřejného mínění či rozmaru několika poslanců. Naše angažovanost musí být dlouhodobě plánována a následně spolehlivě plněna. V případě nutnosti musí být schopna reagovat na aktuální hrozby či nenadálé situace. Česká republika nesmí být pro NATO přítěží, ale plnohodnotnou součástí.

■ **Energetická bezpečnost**

Česká republika je závislá na dovozu energetických zdrojů, k nimž nemá svobodný a bezpečný přístup. Většina zdrojů se nachází v krizových a nestabilních teritoriích. Odpovědná energetická politika proto musí počítat s riziky omezení nebo přerušení dodávek energetických surovin ze zahraničí, pamatovat na alternativní možnosti včetně domácích zdrojů a připravit přiměřená krizová opatření zahrnující posilování odolnosti energetické soustavy vůči vnějším šokům. Bez rozumné energetické politiky bychom mohli snadno ohrozit svou svobodu i bezpečnost. Za klíčový považujeme další rozvoj moderní a bezpečné jaderné energetiky.

Vzhledem ke geografické poloze, propojení energetické infrastruktury a začlenění do společného ekonomického prostoru EU nemůže ČR spoléhat pouze na energetickou politiku na národní úrovni. Energetická politika je oblastí, v níž je nezbytné koordinovat kroky na národní, regionální i evropské úrovni a nespoléhat pouze na jednu z nich. Na národní úrovni lze vytvořit předpoklady pro diverzifikaci přepravních tras a energetického mixu, vybudovat dostatečnou infrastrukturu, podporovat úspory a optimalizovat spotřebu. V regionálním měřítku je nejdůležitější investovat do propojení infrastruktury se sousedními zeměmi. Na evropské úrovni jde o to, využít výhod a možností vznikajícího společného energetického trhu a společné bezpečnostní politiky.

Regionální zapojení do energetických sítí určuje technické podmínky fungování energetického systému ČR. Obousměrné propojení ropovodu a plynovodu s Německem a výstavba nových propojení v severojižním směru zaručuje krizovou variantu zásobování včetně využití zásobníků v sousedních zemích. Propojení elektrické přenosové soustavy zvyšuje nároky na její řízení, výhodou však je možnost kompenzovat výpadky zdrojů. Pro infrastrukturní projekty sloužící k většímu propojení energetických sítí (produktovody, rozvodné sítě) zajistíme spolufinancování z prostředků evropských fondů a finančních institucí.

ČR jako tranzitní země závislá na dovozu energetických surovin musí maximálně využít svého členství v EU. Využití členství v EU ovšem neznamená nekritické přejímání opatření a závazků bez potřebné analýzy jejich dopadů na ČR. Je také v zájmu našeho státu mít možnost opřít se o společný postoj při jednání s dodavateli energetických surovin ze zemí, pro něž jsou energetické zdroje politickým nástrojem. Na jednotný postoj EU ve vnější politice nelze ovšem spoléhat bezvýhradně. Zároveň by bylo neodpovědné o něj dlouhodobě neusilovat s ohledem na posílení vlastní pozice.

Migrace

Uvědomujeme si, že migrace obyvatel je doprovodným jevem nerovnoměrného ekonomického a sociálního vývoje ve světě či důsledkem humanitárních a přírodních katastrof. Tato skutečnost není výrazem našich přání či plánů. Je existující realitou, na kterou můžeme jen reagovat a pokusit se ji usměrňovat a řídit.

Řešení migrace dovnitř státu stojí na třech pilířích, kterými jsou řízení legální migrace, prevence a boj proti nelegální migraci a vztah mezi migrací a rozvojem. V boji proti nelegální migraci zdůrazňujeme prevenci a praktickou spolupráci s dalšími zeměmi EU. Odmítáme však jednotnou imigrační politiku v rámci EU. Jsme přesvědčeni o tom, že uplatňování imigrační politiky je výsostným právem jednotlivých národních vlád a snahy o její unifikaci jsou útokem na suverenitu státu.

Multikulturalismus považujeme za mrtvý koncept. Imigranti se musí integrovat a respektovat demokratické a kulturní hodnoty evropské společnosti. Ekonomické migraci můžeme částečně předcházet kvalitní imigrační legislativou a hlavně spoluprací na ekonomickém rozvoji zdrojových států, zejména afrických. Migraci následkem humanitárních či přírodních katastrof omezíme efektivní a koordinovanou pomocí následující ihned po těchto událostech.

Vzdělaná a konkurenceschopná země

- ***Ekonomika a podnikání***
- ***Konkurenceschopnost a inovace***
- ***Moderní doprava***
- ***Vzdělání – cesta k úspěchu***
- ***Věda a výzkum***
- ***Kultura a média***
- ***Prostředí pro život***
- ***Moderní zemědělství***
- ***Rozvoj venkova***
- ***Rozvoj regionů***

Ekonomika a podnikání

Česko má potenciál a dispozice stát se silnou a dynamicky se rozvíjející znalostní ekonomikou založenou na odvětvích s vysokou přidanou hodnotou. K tomu musíme na našem trhu vytvořit podmínky, které budou trvale přispívat k rozvoji podnikání, podporovat růst vyspělé výroby a systémovými změnami přispívat k posilování sektoru služeb.

Naší vizí je v roce 2020 česká ekonomika globálnější, konkurenceschopnější a udržitelně se rozvíjející. Určitě chceme a musíme dosáhnout toho, abychom byli schopni uspět v globální konkurenci. Klíčové trhy budoucnosti nejsou pouze v Evropské unii, ale především v Asii. Zde se vytváří největší globální poptávka, jsou to největší trhy, navíc trhy rostoucí a s dalším potenciálem růstu. Proto musíme být a budeme ekonomikou ještě globálnější.

Být konkurenceschopný znamená mít mimo jiné dostatečnou úroveň vzdělání v oborech, kde jsme schopni být na světové špičce, nebo mít vynikající výsledky vědy a výzkumu a ty chránit patenty a realizovat je v inovacích. V roce 2020 tak chceme těžit ze znalostní ekonomiky, kterou bychom vybudovali (i za pomoci prostředků ze strukturálních fondů EU) v letech 2010–2015. Chceme mít excelenci v konkrétních oborech, jako jsou strojírenství, nanotechnologie, medicína či IT, hodláme vyvážit technologii a patenty.

Globální ekonomická krize přinesla i jedno pozitivní poznání. Existuje sektor, který i přes krizi trvale roste. Je to tzv. green economy, zelená ekonomika. Jejím cílem je trvale udržitelný rozvoj, kdy spotřebováváme méně, naše prosperita vychází z inovací a lepšího využívání zdrojů a klíčovým vstupem jsou znalosti. Green economy přináší pro ČR obrovské příležitosti především ve vývoji a vývozu nových technologií jako produktů znalostní ekonomiky. Vzdělání je jediný skutečně obnovitelný zdroj, který máme.

Konkurenceschopnost a inovace

Stát sám o sobě hodnoty nevytváří. Vytvářejí je lidé svými nápady, znalostmi a odvahou hledat nová řešení. Svým úsilím, které vkládají do vytváření nových hodnot, a tvrdou prací. Veřejná správa zde není od toho, aby podnikala a zapojovala se do ekonomiky svým vlastním aktivním působením.

Naše vize počítá s tím, že si to stát uvědomí a bude svou roli omezovat na minimální míru. Určí pravidla spravedlivé a férové soutěže, avšak nebude se vměšovat do soukromých vztahů. ODS bude pokračovat v privatizaci podniků s účastí státu, přičemž výnosy budou použity důsledně ve prospěch důchodové reformy.

Česká ekonomika se přeorientuje na vysoce inovativní činnosti s vysokou přidanou hodnotou. Na dobu montoven budeme jen s úsměvem vzpomínat. Jejich éra se totiž uzavře spolu s překonanou hospodářskou krizí. Konkurenceschopnost bude naší zásadní výhodou. Chceme, aby ČR jako celek postoupila v rámci EU minimálně do skupiny zemí „lepšího průměru“ a aby vstoupila do klubu 20 nejkonkurenceschopnějších světových ekonomik. Podobných výsledků dosáhneme i v oblasti inovačního přístupu.

Vláda totiž přestane podporovat investice vedoucí k rozvoji neinovativního průmyslu bez přidané hodnoty, prostředky naopak nasměruje do vzdělání a výzkumu. Inovace nikdy nevzniknou samy od sebe na základě přání vlád, ale jen a pouze v hlavách vzdělaných, na sobě tvrdě pracujících lidí.

V následujících deseti letech dosáhneme změny v klíčových předpokladech hospodářské prosperity: Zlepšíme institucionální prostředí – v mezinárodním srovnání naší největší slabinu – budeme pokračovat v boji s byrokratickou zátěží, chceme lépe vyhodnocovat kvalitu vládních regulací a chránit vlastnická práva. Chceme rovněž efektivně dobudovat dálniční síť a dokončit modernizaci železnic, zkvalitnit systém vzdělání, umožnit dobré a plně konkurenční fungování domácích trhů, včetně trhu pracovního a trhu finančního.

■ **Moderní doprava**

I v roce 2020 budeme menší, otevřenou ekonomikou závislou na dynamickém exportu a importu. Naši úspěšnost a konkurenceschopnost bude proto významně ovlivňovat kvalita dopravní infrastruktury i samotná organizace dopravy. Musíme vytvořit co nejlepší a nejrozumnější podmínky pro přepravu zboží, služeb i lidí. Ta bude motorem, který udrží naše hospodářství v pohybu.

Infrastruktura zajistí propojení se všemi sousedy stejně jako propojení všech klíčových center naší země. Směřujeme k dobudování kvalitní sítě 2 000 km dálnic a rychlostních silnic. Rychlost výstavby pozitivně ovlivní zjednodušení administrativy, úsporné projektování, transparentní veřejné soutěže a důsledná kontrola výše nákladů. Až se sníží přísun finančních prostředků z EU, budeme schopni výpadek nahradit dluhopisy a také zapojením soukromých zdrojů v rámci projektů PPP.

ODS usiluje o to, aby železniční koridory svou kvalitou a rychlostí poskytovaly dobré podmínky pro rozvoj dálkové železniční dopravy. Vlaky budou reálně konkurovat i individuální osobní dopravě. Díky rychlosti a kvalitě služeb poroste objem osobní železniční dopravy.

Předpokládáme, že v provozu bude několik logistických center, která umožní rychle a pružně přeložit zboží z jednoho přepravního módu do jiného tak, jak to bude logisticky účelné a efektivní. Podaří se tak udržet, či dokonce snížit zátěž silniční infrastruktury, a zároveň zvětšit objem přepravovaného zboží. Zejména pro přepravu zboží na delší vzdálenosti posílí logistická centra ekologičtější železniční dopravu, a to přirozeným způsobem a bez násilných regulací. Stát bude financovat zejména napojení těchto center na klíčové trasy dopravní infrastruktury.

Chceme, aby v autobusové i železniční dopravě fungoval otevřený trh jako cesta k lepším službám pro cestující. Pro objednávání a financování veřejné dopravy z obecních, krajských či státních zdrojů budou platit jasná nediskriminující pravidla. Při určení přesných požadavků musí být nepodstatné, kdo bude službu ve výsledku poskytovat. Zakonzervování současných poměrů zejména v regionální železniční dopravě není možné. Česká republika potřebuje i v této oblasti zdravé konkurenční prostředí.

Díky efektivním postupům v oblasti prevence a komunikace s veřejností a díky moderním dopravním předpisům bude doprava bezpečnější. Významný podíl na tom budou mít také inteligentní dopravní systémy a modernizovaná infrastruktura. Na nevyužívanějších úsecích dálnic a rychlostních komunikací bude plynulejší dopravě pomáhat liniové řízení dopravního proudu.

Letiště v Praze-Ruzyni s dokončenou paralelní vzletovou a přistávací drahou bude bezpečnou branou pro obchodníky a turisty, napojenou na centrum hlavního města kvalitním a rychlým železničním spojením. Ostatní mezinárodní letiště v regionech budou i nadále doplňovat nabídku letecké přepravy pravidelnými linkami do vybraných destinací a především v oblasti charterových letů. Vzdušný prostor České republiky bude díky přiměřeným poplatkům za navigaci atraktivní pro tranzitní lety.

■ **Vzdělání – cesta k úspěchu**

Kvalitní školství je důležitým stavebním kamenem znalostní ekonomiky založené na odvětvích s vysokou přidanou hodnotou, jakou by Česká republika měla být. Vzdělávání je cesta k úspěšnému prožití osobního a profesního života. Smyslem politiky ODS je proto vytvořit takové prostředí, ve kterém si občané najdou svoji vlastní vzdělávací cestu.

Stát nebude regulovat ty, kteří se vzdělávají, ale bude motivovat občany a informovat a hodnotit vzdělávací instituce tak, aby i v oblasti vzdělávání bylo liberální a konkurenční prostředí. Bude garantovat bezpoplatkový standard v oblasti základního a středního školství, vysokoškolské studium bude kombinací veřejného a privátního statku. Proto společně se zavedením balíčku podpory studentů zvážíme rozsah a podobu spoluúčasti.

Vzdělání se neomezí jen na budovy škol. Bude plně propojeno s ekonomikou a společností, firmami i dalšími institucemi. Zajištěna tak bude jeho dynamická adaptace na aktuální potřeby, zároveň se nebude vyvíjet ve skleníku státních regulací.

Do vzdělávání se zapojí všechny generace, čímž se zvýší potenciál celé naší země. Do takto fungujícího systému se stát nebude bát velkoryse investovat. Vzdělávací sektor bude opravdovou a trvalou rozpočtovou prioritou.

■ **Věda a výzkum**

Ve vědě, technologickém vývoji a inovacích se skrývá pravděpodobně největší potenciál dlouhodobého rozvoje a konkurenceschopnosti naší ekonomiky. Nyní produkujeme v naší ekonomice výrobky, které do značné míry navrhli a prodává někdo jiný.

ODS bude usilovat o to, aby se většina základního výzkumu odehrávala na výzkumných univerzitách/fakultách v těsném souladu s výchovou studentů magisterských a především doktorských studijních programů. Statut výzkumných univerzit/fakult bude založen na dosažených výzkumných výsledcích i na schopnosti získávat prostředky na podporu výzkumu, vývoje a inovací z grantových a projektových zdrojů (včetně zahraničních).

Chceme, aby velká část podpory základního výzkumu, významnější než dnes, byla účelová a směřovala přes Grantovou agenturu ČR. Systém institucionálního financování bude založen na dosažených výsledcích, ale zahrnuje odůvodněná oborová specifika a především odstraní stávající negativní motivace výzkumných pracovníků, aby produkovali snadné a laciné, obvykle tedy nekvalitní, nicméně odměňované (pseudo)výsledky.

Prosazujeme, aby byly aplikovaný výzkum, vývoj a inovace z velké části podporovány pomocí programů Technologické agentury ČR, pouze v odůvodněných případech (odlišná legislativa) přes výzkumné programy a zakázky resortních ministerstev. Usilujeme o to, aby byly soukromé firmy motivovány financovat výzkum, vývoj a inovace, a to především ve spolupráci s veřejnými výzkumnými institucemi a univerzitami.

Vedle univerzit a firemního výzkumu by měla existovat soustava veřejných výzkumných institucí úzce spolupracujících s univerzitami nebo se soukromými firmami, zčásti podle vzoru německých institutů Maxe Plancka. Jednalo by se o vynikající specializovaná pracoviště zabývající se jasně daným tématem bez rozsáhlého tematického překryvu s univerzitním výzkumem a omezeným přístupem k účelovému financování a bez rozsáhlé centrální byrokracie. Vznikla by transformací částí současné Akademie věd ČR a resortních výzkumných ústavů.

■ **Kultura a média**

Kultura je nejsvobodnější sférou občanských aktivit. Vedle vědy, výzkumu a vzdělávání patří do čtveřice nejefektivnějších investic do budoucnosti. Stát bude podporovat identitu, kreativitu, rozmanitost a nejširší účast občanů na kulturním životě. Kultura a ekonomika nejsou dva protiklady, ale naopak jedno bez druhého nemůže existovat.

Veřejná podpora v oblasti kultury a médií bude směřovat na konkrétní projekty a aktivity plnící veřejnou službu. Stát nebude brát ohled na právní formu jejího poskytovatele, bude ale důsledně trvat na absolutní transparentnosti každé koruny vydané z veřejných prostředků.

Ochrana a kultivace památkového fondu jsou nástroji pro zvýšení image, prestiže a atraktivity naší země. Stát musí kompenzovat vlastníkům veřejný zájem, tedy jisté omezení vlastnických práv. Dokončená transformace vztahu státu s církvemi na základě ekonomické odlučky a narovnání majetkových vztahů se stanou cestou k plnému rozvinutí tradiční role církví jako morální autority a poskytovatele sociálních i charitativních služeb.

Technologický rozvoj umožní také plně liberalizované prostředí elektronických médií. Nedotknutelnost svobody projevu musí jít ruku v ruce se zodpovědností za vyřčené slovo.

■ **Prostředí pro život**

ODS nevidí problematiku životního prostředí izolovaně jako „pouhou“ agendu jednoho ministerstva. Kvalita života člověka a prostředí kolem něj je komplexní, široké a velmi důležité téma, které prostupuje celým politickým programem.

Vytvářet kvalitní prostředí pro život znamená rozvíjet nízkoe emisní energetiku (především jadernou), průmysl a dopravu. Tedy podporovat vývoj ekologicky a energeticky úsporných technologií, včetně nových jaderných technologií.

Česká republika má dva relativně velké problémy, které musí do roku 2020 vyřešit: kvalitu ovzduší a nakládání s komunálními odpady. Podpora jaderné energetiky je proto přirozeným a velmi efektivním způsobem, jak zlepšit kvalitu ovzduší a zároveň snížit emise skleníkových plynů. Úsporami energií, systematickým snižováním energetické náročnosti průmyslu a lokálním využitím alternativních zdrojů odlehčíme životnímu prostředí. Stejný význam mají úspory energie při výstavbě a provozování budov a používání energetických spotřebičů v domácnostech. Integrovaný systém nakládání s odpady, tedy třídění hodnotných znovuvyužitelných materiálů, kompostování bioodpadu a energetické využití ostatního odpadu, je chytré řešení pro nové desetiletí.

Kvalitní doprava usnadňuje náš každodenní život. Potřebujeme dobrou dopravní infrastrukturu a automobily s nízkou spotřebou pohonných hmot a nízkými emisemi. Obce a města by neměla být zatížena tranzitní dopravou. Na místní úrovni bude preferována doprava s nízkou hlučností a emisemi.

Péče o životní prostředí a jeho ochrana bude v roce 2020 relevantním hospodářským sektorem, který má své produkty, trh a služby. „Ekoprůmysl“ bude výhodnou exportní příležitostí, kde se využijí technologické inovace a výsledky rozvíjejícího se aplikovaného výzkumu ochrany životního prostředí.

Česká republika není a nebude „světovým hráčem“, nemůže významně zasáhnout do globálních trendů a ani není klíčovým státem při jejich politickém řešení. Musí však mít vysokou schopnost adaptace na případné klimatické

změny, které dosáhneme především cestou úspor a přechodem na materiálově a energeticky méně náročné výroby s vysokou přidanou hodnotou založenou na výzkumu a inovacích.

Samotná politika ochrany životního prostředí bude mít novou, zcela moderní a efektivní podobu. Bude stát na prevenci a motivaci občanů a firem, ubude zbytečné represe, centrálního rozhodování a s tím spojené administrativy. Nutné rozhodování se bude dít co nejdříve občanovi, na místní či krajské úrovni.

■ **Moderní zemědělství**

Zemědělská politika bude stát na ochraně vlastnictví, podpoře férového podnikání, zdravé konkurenci a posilování odpovědnosti všech podnikatelů a obyvatel venkova k obci a krajině.

Struktura současných podpor zemědělství se změní ve prospěch zajištění veřejného zájmu a péče o krajinu. Společná zemědělská politika EU bude i nadále existovat. Chceme však, aby byla efektivnější a spravedlivější vůči všem členským zemím. Jedině tak může evropské i české zemědělství uspět v konkurenci s rozvojovým světem za situace, kdy se světový trh s potravinami bude v příštích letech dále liberalizovat.

Také české zemědělství zvýší svou efektivitu a začne za pomoci nových technologií a poznatků vědy a výzkumu lépe využívat svých stávajících konkurenčních výhod. Významně se zvýší odbyt zemědělské produkce při výrobě regionálních potravinářských specialit.

Naším cílem je také zjednodušení výkonu státní správy. Oblast zemědělství a venkova bude začleněna do kompetence sloučeného ministerstva, které vznikne z ministerstev zemědělství, místního rozvoje a životního prostředí. Toto ministerstvo bude ve vládě koordinovat problematiku zemědělství a venkova. Výrazně klesne počet zaměstnanců ve státní správě.

Vlastníci budou plnohodnotně rozhodovat o svém majetku, narovnáním majetkových vztahů se uvolní ruce svobodnému rozvoji venkova. Vlastnictví lesů bude obezřetně otevřeno i pro nestátní subjekty.

Rozvoj venkova

Venkov nebude pouze místem k přenocování lidí pracujících ve městech. Stane se prostředím pro kvalitní a plnohodnotný život. Toho dosáhneme vytvářením podmínek pro rozvoj životní úrovně, sociálního, společenského a kulturního života místních obyvatel.

Venkovská komunita bude spravovat své věci odpovědně a samostatně s ohledem na potřeby své i potřeby budoucích generací. Aktivitu státu směrem k venkovu budou opřeny o tradiční hodnoty, odlišující venkov od zbytku urbanizované krajiny a založené na rodině, občanských spolcích a samosprávě. Problematiku venkova by měla jednotlivá ministerstva řešit koordinovaně, přičemž politika pro venkov bude integrovaná do jednoho ministerstva. Financování obcí bude vycházet z oprávněných nároků všech občanů na srovnatelnou úroveň a z možností samosprávné služby.

Je nezbytné také podporovat místní školství jako nástroj k budování přirozeného vztahu k místu, výchovy vlastních talentů a silných osobností a prevence společensky negativních jevů.

Strategicky chráněná zemědělská půda musí zaručovat vlastní potravinovou bezpečnost. Je potřeba, aby existovalo podnikání v oblasti tvorby a údržby přírodních zdrojů a životního prostředí. Rovněž by měly efektivně fungovat nové generace venkovských zařízení služeb zajišťujících péči o dítě a důstojné stáří.

Nezbytná bude také podpora výzkumu v oblasti rozvoje zemědělství, environmentálních postupů, vlivů na životní prostředí a ekonomických přínosů a v neposlední řadě též reforma odborného školství odpovídající potřebám venkova s cílem změnit metody a principy vzdělávání.

Budeme plně respektovat obecné zásady liberální a spravedlivé konkurence na vnitřním trhu i trhu EU. Stát umožní rozvoj odvětví bez zásahů poškozujících svobodné podnikání a život na venkově.

Postupně musí docházet k odstranění administrativních a byrokratických překážek v podnikání s tím, že většinu administrativy s úřady umožní internet. ODS bude usilovat o to, aby došlo k odstranění nerovných podmínek v prostoru EU. Národní dotace se budou poskytovat pod podmínkou existence vlastní strategie a aktivity v místě. Dotační systém bude zjednodušen a zpřehledněn.

Zaměstnanost na venkově již nebude závislá pouze na zemědělství. Voda a péče o její zachování a udržování v přírodě bude důležitým strategickým úkolem. Bude existovat širší škála nabídky pracovních příležitostí: zemědělství, služby, regionální výroba a infrastruktura. Daňový systém by měl působit na šetrné zacházení s přírodními zdroji.

Rozvoj regionů

Cílem ODS v regionálním rozvoji je do roku 2020 zajistit harmonický rozvoj všech regionů ČR při respektování jejich odlišností. Ty vyplývají ze sídelní struktury, socioekonomické struktury a přírodních podmínek. Jednotlivé regiony budou schopny nabídnout podmínky pro kvalitní život jednotlivých obyvatel všech věkových i socioprofesionálních skupin, obcí a spolků a zajistí kvalitní podmínky pro rozvoj podnikání. Pro zajištění kvalitního života obyvatel regionů a pro zajištění udržitelného rozvoje regionů je a bude hlavním nástrojem regionálního rozvoje regionální politika.

Regionální politika je realizována na třech základních úrovních: EU – prostřednictvím strukturálních fondů –, ČR – prostřednictvím specifické podpory pro problémové regiony – a kraje – prostřednictvím podpory pro venkovské mikroregiony. Regionální politiku lze rozdělit na dvě základní období:

V období 2014–2020 bude regionální politika zaměřena na strukturální podporu prostřednictvím fondů EU pouze pro regiony se specifickými problémy, nikoliv plošně jako dosud. Prosadíme redukci počtu operačních programů pro čerpání podpory maximálně na čtyři: infrastruktura a doprava, životní prostředí; podnikání a zaměstnanost; lidské zdroje; regionální (pouze pro regiony s nižší mírou ekonomické výkonnosti). Stát a kraje musí lépe využívat podporu pro specifická problémová území (mikroregiony) se strukturálními problémy nebo pro zaostávající venkovské mikroregiony.

V roce 2020 Česko nebude čerpat masivní podporu pro regionální politiku, české regiony budou v Evropě patřit mezi ty vyspělejší. Podpora ze strany EU bude směřována do inovativních a moderních oborů a činností s vysokou mírou přidané hodnoty, často založených na mezinárodní spolupráci. Regionální politika státu bude orientovaná na dokončení významnějších infrastrukturních projektů – např. dopravní napojení regionů. Regionální politika krajů bude sledovat cíle zajištění kvality života ve všech částech regionů. Přeshraniční regionální politika bude představovat skutečné společné projekty v oblasti podnikání a lidských zdrojů mezi sousedními regiony podél hranice. Územněsprávní členění (kraje – obce s rozšířenou působností, pověřené obecní úřady – obce) bude stabilní a nebude důvod do něj dlouhodobě zasahovat.

Závěr

VIZE 2020 je programový dokument nastolující témata k diskusi o věcných záměrech Občanské demokratické strany v nejbližších deseti letech. Z něho budou vycházet podrobnější programy, aktuálně připravované k volbám v nadcházejícím období. Otevřeně nabízíme a navrhuje systémové pohledy, vize a strategie k řešení našich současných i potenciálních budoucích problémů. Nedíváme se přitom jen za nejbližší roh, nabízíme řešení i pro naše děti a vnuky. Nové programové akcenty, na které přitom klademe důraz, odpovídají dnešním i budoucím potřebám společnosti.

Občanská demokratická strana vychází ze stále stejných hodnot a idejí, na kterých vznikla. Stále prosazujeme nedotknutelné soukromí, nezadluženou budoucnost, levný stát a solidaritu zodpovědných. Usilujeme o návrat k tradičním hodnotám, v rámci kterých budou odpovědnost, pracovitost a spořivost konečně zase ctnostmi. Dosáhneme dlouhodobé prosperity naší země a posílíme tak svobodu a hrdost našich občanů. A to je – doufáme – sen a cíl každého z nás.

